

Skyggevandring på alfarvejen

Der dannes broer, som defineres med tilbagevirkende kraft af en uvis fremtid. Disse broer er som lys omkring tunge masser, der kaster deres skygger langs alfarvejen med deres bevægelse.

Livet befinder sig i tilblivelsen, som selv den dumme gås har del i. Fuglen, der er det nærmeste man kommer en flyvende ko her til lands, er i sit es, når den løfter sig over landskabet i flok, for larmende, skrigende, som kun en gås kan være, at markere sin tilstedeværelse i bevægelsen mod rastesteder og ynglesteder. 50% af dem har hagl i kroppen, fordi jægerne ikke kan styre sig i sin iver for at ramme den tunge grågås. Jægeren skyder længe før, gåsen er inden for skudvidde, hvorfor fuglen kun bliver såret af de hagl, der går gennem dens tykke fjerdragt.

Gåsens lidelse er del af dens tilblivelse, kun tilgængelig for sig selv, mere rigtig for sig selv, end den sanseligt indskrænkede jæger med sit gevær nogensinde bliver.

Jeg er selv jæger. Min første fugl var en gråspurv, som jeg ramte i luften med min slangebøsse. Den blev flået og kom med i det ildfaste fad sammen med lørdagskyllingen. Der var en lille mundfuld på den. Den smagte godt.

Det sidste, jeg skød, var en harre. Det var et forfærdeligt mord. Den blev skudt 4 gange med min fars haglgevær, men skreg som et lille barn, da jeg tog den op og slog den i nakken igen og igen, indtil jeg kunne mærke at dens hjerte var holdt op. Jeg var blevet 22 år, havde jagttegn, men indløste det aldrig igen fra da af.

Det at være jæger blev noget andet med tilbagevirkende kraft.

Vi befinder os i hinandens opmærksomhed sammen med alt andet. Det er den verden af betydninger, som de store sprogmodeller kan spejle uden at have del i.

Harrens lidelse er ikke blot et fysisk øjeblik, men noget der giver betydning frem og tilbage. Hændelsen er en lille lysende bro i tid og rum et stykke fra Alfarvej. Det er den samme logik, der gælder for

lyset selv: betydning opstår ikke i isolerede punkter, men definerer tid og rum.

Skygge og lys er to sider af samme sag.

Fotonen finder ligesom alle andre sin retningsbestemmelse i relationen mellem fx tidlig stjerne ved universets dannelse og teleskopet. Øjeblikket definerer sig som relation mellem lyskilde og øje med tilbagevirkende kraft. Broen mellem stjerne og teleskop etableres.

Lys set spejles, bøjes af rummet, indtil det afslører sig direkte. 80% af universets stof er mørkt og afslører sig kun indirekte.

Der findes tunge skygger af brændte broer. Andre broer står som lysende monumenter over den gangbare vej over tid og rum. Det er lyset, der definerer tid og rum i tid og rum.

De brændte broers taktik er tidens gang på Alfarvejen.

Som i universet er også verdensordenen formet af masser, der kaster skygger langt ud over deres egen bevægelse. Og i vores tid er det især én masse, én supermagt, der med sine ryk river lys og skygger med sig.

Verdens sidste supermagt agerer som en høne, der lige har fået hovedet kappet af. I en kaskade af irreversible skridt braser den blindt gennem et landskab, med pulsårens klare stråle af blod stående ud fra det sted, hvor hovedet sad få sekunder før.

Min mor var ikke jæger. Når fjerkræene skulle slagtes, lukkede hun dem inde i deres lille hus, hvor hun kunne nå dem med armen gennem en lem i taget. Hun røg cigar og gik i træsko. Vores katte ville godt have de første kyllinge- og hønsehoveder at spise. Høns og kyllinger baskede med vingerne, når hun tog dem op, og hun vendte hovedet væk fra dem med sin cigar i munden. Når hun havde fået fat i vingerne og holdt dem fast på ryggen, tog hun en træsko af og slog dem bevidstløse med den. Der var en lille pause i processen, hvor fjerkræet hang slapt ned med hovedet. Hun benyttede pausen til at tage cigaren ud af munden et øjeblik, for så at sætte den i munden igen og lægge fjerkræets hoved på blokken, hvor øksen lå. Så tog hun øksen og huggede hovedet af. Uden hoved holdt hun den med halsen nedad et øjeblik, hvor blodet fossede ud. Så kastede hun kroppen over i græsset, hvor den sprang frem, op og ud til siden uden retningsans, indtil den mistede al kraft på mindre end et minut. Det første hoved fik en af kattene. Processen gentog sig, indtil der ikke var flere hanekyllinger eller høns i det lille hus. Arealet omkring det lille hus var herefter befolket med døde kroppe af høns og haner, som

skulle ind og dyppes i gryden med kogende vand et øjeblik, så fjerene kunne slippe og blive pillet af.

Livet i mit barndomshjem foregik langt fra Alfarvej! Det var et husmandssted, der lå et par kilometer fra den nærmeste lille by, en forstad til Odense, Højby på Fyn.

Det har trukket dybe spor af lys og skygge i mit univers af betydninger. Fx lyser det op omkring Alfa-hannen over dem alle, og hans maga-bevægelse, der sanseløst trækker et spor af brændte broer efter sig. Der er ingen vej tilbage, når præsidenten gennemfører sit episke anfald af vrede over for det iranske præsteskab. Det kaster lange skygger af uvished over landskabet omkring udviklingen langs Alfarvej.

Strategien, som USA med Trump i spidsen benytter sig af, er den stærkeste magt, det at være den, der har flere valgmuligheder i et kaos end andre, dvs. mere at tilbyde andre end andre kan tilbyde USA.

Men det er en ekstremt risikabel strategi. Og grunden til, at den bruges, er at den mægtiges magt er truet af tabet af sit eget momentum, der truer med at gå tabt i og med sin magtanvendelsen.

Der er ikke plads til den amerikanske livsstil her på planeten. Det er et ontologisk faktum.

Den globale opvarmning underminerer kilden til sig selv. Permafrosten tør i Rusland, og produktionene af fossile brændsler trues af udviklingen:

<https://www.dr.dk/nyheder/viden/klima/paa-grund-af-krigen-kender-vi-ikke-meget-til-tilstanden-permafrosten-i-rusland-nu-fortaeller>

De vedvarende energikilder udvikles og implementeres med rasende fart uden for den sidste supermagts indflydelsessfære:

<https://www.bbc.co.uk/news/resources/idt-8d2b6944-4f7a-45b4-96fd-2d92499ff97d>

Her i EU bruger man sine midler på at holde en ekstremt klima- og miljøfjendtlig produktion af animalsk føde oppe:

<https://www.theguardian.com/environment/2026/feb/19/beef-lamb-legumes-eu-subsidies-study>

I det høje nord har et lille finsk firma i samarbejde med det offentlige forskningsmiljø og et andet mindre firma skabt en teknologisk revolution (et solid state battery, der er billigere, bedre end noget li-ion-batteri og som gør fossil økonomien og Kinas monopol på

sjældne jordarter irrelevant), der vil kappe hovedet af de sidste fossiljunkier:

<https://www.donutlab.com/>

Krigen i Mellemøsten fremmer en udvikling, som dens aktører slet ikke er herre over. Fossiløkonomien mærker det som resultat af krigen omkring Hormuzstrædet.

Broerne mellem fremtid og fortid står der i hinandens skygger, lyst op af de mange lyskilder langs elefanternes dundren ud af Alfarvejen.

Ih... hvor vi dundrer, sagde musen til elefanten. Ingen af dem forstod rigtigt, hvad der skete. Vi andre vidste heller ikke, hvad der skulle ske. Men vi forstod, at udviklingen på Alfarvej var irreversibel.